

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ ЖІНОЧОЇ САМОТНОСТІ ЗАСОБАМИ
ХОРЕОГРАФІЇ У СТИЛІ МОДЕРН**

**Кваліфікаційна робота (проект)
Пояснювальна записка**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 16-431 гр.
Спеціальності 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Білінкіс Ганна Сергіївна

Керівник кандидатка педагогічних
наук, доцентка Терешенко Н.В.
Рецензент голова циклової комісії
«Народна хореографія»
комунального закладу «Херсонський
фаховий коледж культури і
мистецтв» Кізяков В.М.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	5
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	5
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	8
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	11
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	11
2.2. Графічні таблиці твору та опис хореографічного тексту.....	13
2.3.Сценографія.....	16
ВИСНОВКИ	18
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	20
ДОДАТКИ	23
Додаток А.	23
Додаток Б.	24
Кодекс академічної доброчесності	

ВСТУП

Самотність є обов'язковою і невід'ємною частиною людського життя, воно завжди супроводжувало життя людини і завжди буде існувати, поки існують люди. В історії філософсько-психологічної думки осмислення і пояснення проблеми самотності дуже різноманітно: від схиляння перед ним на Стародавньому Сході до неприйняття в Стародавній Греції, від усвідомлення необхідності самотності для самопізнання людини, його творчого розвитку до розуміння його як прокляття людства. Але самотність, особлива жіноча самотність – реальність сьогодення.

Психологи вважають, що самотність дуже тісно пов'язано з самооцінкою особливо у жінок, і зв'язок цей зворотно функціональний: чим нижче самооцінка, тим більш імовірно переживання почуття самотності, і навпаки. Важливою особовою межею, яка веде до самотності, вважається сором'язливість, яка ускладнює спілкування між людьми.

Тема самотності, жіночої самотності зокрема, часто розкривається засобами різних видів мистецтв.

У світовій практиці існує спеціальне визначення «мистецтво *fin de siècle* (кінця століття)», яке означає перехідний етап, час кризи старих форм і зародження чогось нового. Для кожного часу характерна певна сценічна умовність, своєрідний художній код, який відображає основні естетичні та філософські погляди. У зв'язку з цим існують хореографічні образи, які відображають об'єктивну картину світу розглянутої епохи, дозволяють сформулювати уявлення про взаємозв'язок ідеології, світоглядних установок і мистецтва.

Осмислення природи жіночої статі, сутність і призначення жінки розглядалися в роботах письменників, філософів, таких як Д. Л. Андрєєв Н. А. Бердяєв, С. Н. Булгаков, Л. П. Карзавін, Д. С. Мережковський

та ін. Інтерпретацію жіночої суб'єктивності в художній літературі вивчали І. Д. Воюш, Т. А. Фіцнер та ін.

У сучасній мистецтвознавчій науці дослідження жіночих образів в хореографії обмежуються рамками розгляду виконавського мистецтва. У роботах Ю. М. Чурко, В. Г. Гудзь-Каштальян, Н. В. Карчевського вивчається динаміка жіночої образності. Проте сьогодні мало досліджень, безпосередньо присвячених темі жіночої самотності, де б комплексно аналізувалася розглянута проблема.

Мета дослідження – дослідити розкриття теми жіночої самотності засобами сучасної хореографії.

Завдання дослідження:

1. Надати історико-мистецьке обґрунтування теми.
2. Розробити ідейно-тематичну основа композиції.
3. Визначити композиційно-архітектонічна побудова твору
4. Надати графічну таблицю твору та опис хореографічного тексту.
5. Розробити сценографію до хореографічної композиції на лексиці танцю модерн

Виявлена проблема зумовила формулювання об'єкта і предмета дослідження.

Об'єктом дослідження процес розвитку сучасного хореографічного мистецтва

Предметом дослідження є особливості впровадження жіночого образу в сучасній хореографії

Структура. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

Самотність - одна зі складних психологічних проблем сучасної людини. Період соціально-економічних змін в українському суспільстві супроводжується процесами взаємного відчуження і тягне за собою збільшення кількості самотніх людей. На виникнення самотності впливають не тільки зовнішні соціально-економічні чинники, а й особистісні, дослідження яких дозволяє розширити цілісне уявлення про цей феномен.

Теоретичне осмислення проблеми самотності має давні традиції. Протягом багатьох століть в рамках філософії, соціології, психології вивчають феномен самотності в різноманітних його аспектах. Певні труднощі вивчення самотності пов'язані з різноманіттям і суперечливістю трактувань цього поняття. Проблемою самотності займалися і продовжують вивчати закордонні та вітчизняні вчені.

Жіноча самотність як соціально-психологічний феномен відрізняється складністю і багатогранністю, тому розгляд потрібно робити окремих його сторін, наприклад, зовнішніх і внутрішніх причин виникнення, ролі ситуативного чинника в індивідуальному контексті переживання, залежно від соціальних перетворень в суспільстві.

Встановлено, що на відміну від чоловіків жінки за своєю природою більш чутливі і емоційні, тому більш болісно переживають самотність. І якщо чоловік може послабити душевний біль за допомогою іншої жінки, то жінці для цього потрібна інша любов.

Сучасне хореографічне мистецтво традиційно звертається до актуальних тем сьогодення. Створюючи образи за допомогою сучасної

танцювальної лексики та пластики піднімаються різні теми, одна з них, це тема самотності та жіночої самотності.

Сучасний образ в хореографії - неоднозначне поняття, яке є темою дискусій теоретиків і практиків мистецтва танцю, про що свідчить полеміка, періодично розгортається на сторінках спеціалізованого журналу «Балет». Однак при множинності дефініцій сучасний хореографічний образ концентрує в собі три основні речі.

Філософське бачення світу створюваного хореографічного образу, виражене у вчинках, повинно хвилювати сучасника, при цьому його віднесеної до тієї чи іншої епохи не має значення. Тут вступає в силу ідейно-моральна позиція творця, особливість його мислення, ставлення до подій сьогодні, підкріплені суб'єктивним досвідом і художнім знанням. Від цих доданків залежать характер, дії і ступінь наближення героя до глядача.

Музичний матеріал, який використовується при створенні хореографічного образу, повинен відповідати рівню розвитку музичної культури сьогоднішнього дня.

Хореографічні засоби втілення зобов'язані відповідати сучасній ступеня розвитку виразних засобів мистецтва танцю в будь-який жанровій палітрі.

Перша половина ХХ ст. ознаменувалася створенням суто «жіночого балету» або «жіночого хореопластического театру» [5, с. 63]. Проголошений А. Дункан, М. Вигман, М. Грехем і продовжений театрами танцю П. Бауш, Т. Браун, трупю А. Сігалова, балетом А. Духової, театрами Л. Симакович, Д. Юрченко і т. Д., Цей феномен розвивається досить активно і в даний час. Предметом жіночої творчості стають загальносвітові питання, такі як трагізм життя, самотність, розлад людини з самим собою. Це значно розширює коло тем і дає ґрунт для нових образів.

Проблематика жіночої долі в сучасній хореографії, в тому числі і на пострадянському просторі - досить поширене явище. Можливо, це пов'язано з тим, що авторство значної частини постановок, які піднімають ці проблеми - самі жінки. Внутрішні переживання, пов'язані з важкою долею, життям без любові, тугою за «сильним плечем», самотністю і незадоволеністю стають змістом численних мініатюр. У той же час різні філософські та естетичні напрямки, ідейно підживлюють сучасну хореографію, оголюють і випинають в образі представниць слабкої статі егоцентризм, агресивність, сексуальність, індивідуалізм та інші гріхи. Світ, в якому живе сучасниця, забарвлюється в темні тони, наповнюється відчаєм, злом і самотністю. «Не ширяють над землею в високих стрибках, чи не гордо випрямлені, як в академічному танці, а плазують, згорблені, мучаючися і корчаться люди» заповнили сцену [11, с. 219]. Жіночий образ зазнає певний «заземлення» в танці, ускладнюється його структура, і відбувається нарощування «... культурно-стилістичних шарів, що утворюють складний пластичний конгломерат стилів» [11, с. 47].

Однією з ознак сучасної хореографії є її уніфікованість з точки зору гендерної приналежності, яка зумовила відповідну сценічне костюмування. Однаково умовні купальники, топи та комбінезони на всі випадки в сучасному танці - безадресні. Вони демонструють існуючі філософські ідеї про прагнення суспільства до андрогінності. Одним з перших, хто одягнув своїх артистів в унісон сценічні костюми, був Д.Баланчин (хореограф, який поклав початок американському балету і сучасного неокласичного балетному мистецтву в цілому). Хоча в подальшому, і це досить відомий факт, сам Д.Баланчин зізнавався, що він одягнув виконавиць в трико через матеріальну скруту, а не за власними художнім міркувань. Хореограф підсвідомо вловив зміну в тілесних концептах свого часу, і трохи пізніше найбільший хореограф ХХ ст. М.Бежар озвучив думку, що ідеальна людська істота - це андрогін.

Хореографічна вистава «Сни в кільцях самотності» в постановці Олександра Мацко - екзистенційні роздуми балетмейстера, який в цьому спектаклі також виступає в якості автора ідеї, режисера і танцівника, про безпритульності людини в сьогоdnішньому світі. Ситуації бувають різні: в любові-ненависті проводять своє буття двоє: Мати і Син - (мініатюра «Мати»). Материнська любов душить сина настільки, що в останній момент він готовий переступити-настати на неї. Фінал відкритий, але є простір для домислювання ... Танцювальна композиція «Піаніст», цього балетмейстера, наводить на роздуми про фільм Романа Поланскі. Асоціативні моменти грають в запропонованих балетмейстером номерах не останню роль. Найбільш сильними стають такі роботи, як мініатюра «Сім летять коней» на вірші Григорія Поженяна, де зачаровує ритм, який відбивають руками танцівники, переходить в драматичний вокал у виконанні заслуженої артистки Кубані Карини Петровської. Ритм, голос, рух зливаються воедино. Тема самотності тут звучить особливо пронизливо. Навіть у «Весіллі», де веселощі переходить в угар, а свято в біль жіночого відчаю і безвиході, це самотність не тільки не зникає, але підкреслюється ще чіткіше.

1.2. Ідейно-тематична основа

Виходячи з актуальності обраної теми ми визначили ідейно-тематичну основу хореографічної композиції

Тема: висвітлення та показ людини самотності в сучасному світі

Ідея: самотність жіноча та чоловіча

Надзавдання: показати всі межі самотності, яке воно може бути різноманітне та жахливе

Наскрізна дія: прагнення довести, що людина все ж таки не самотня и може знайти свою частинку и в цьому житті

Конфлікт: люди нібито не бачать одне одного, але відчувають, та в надії знайти другу половинку

Танцювальна форма: масова композиція

Жанр: сюжетний танець

Види танцювальної лексики: модерн

Лібрето

Тема самотності дуже розповсюджена в світі. Кожна людина самотня по своєму і кожен переживає. Люди в пошуках другої половини, їм хочеться поділитися з кимось своїми почуттями та не відчувати себе так, ніби навколо нікого немає.

Залізничний вокзал. Вечір. Велика кількість народу. Хтось проводить. Хтось зустрічає. Але поряд є ті, хто не може знайти себе в цьому житті, самотні особистості.

Ось Вона... в житті купа проблем, зрада, невіра... Прийшла на залізничний вокзал, щоб загубитись серед великої кількості людей, щоб ...покінчити життя самогубством, зупинити нестерпне відчуття самотності.

На зустріч йде Він. Самотній, молодий, але вже нещасний. Він бачить її. З'являється надія... Але самотню жінку, яка зазнала зраду, не цікавлять нові відносини.

Виявляється таких самотніх на вокзалі безліч. Тут вирує своє життя. Люди зустрічаються та розлучаються. Та з'являється надія... Самотність - це не назавжди.

Характеристика хореографічних образів

Самотність - важкий психічний стан, зазвичай супроводжується поганим настроєм і важкими емоційними переживаннями. Глибоко самотні люди, як правило, дуже нещасні, у них мало соціальних контактів, їх особисті зв'язки з іншими або обмежені, або зовсім розірвані.

Людина стає самотнім, коли усвідомлює неповноцінність своїх відносин з людьми, особистісно значущими для нього, коли він відчуває гострий дефіцит задоволення потреби в спілкуванні.

Наші герої саме такі. Самотні. Втратили надію. Бажають закінчити своє життя...

Аналіз музичного супроводу.

Хореографічна композиція поставлена під музичний супровід Федеріко Альбанезе «Time Has Changet».

Сьогодні в європейській класичній музиці домінують дві школи - італійська та німецька. Німецька школа розвиває ідеї мінімалізму, математичного підходу до музики, а італійська пропонує їй контраргумент: у італійських композиторів на чолі кута завжди варто торжество духу і жива емоція, романтизм, мелодизм. Мінімалістам до душі термін посткласика, романтикам і мелодистам - неокласика. Ці поділи умовні і спірні. Швидше загальні орієнтири для слухача. Багатьом видавцям вони, безумовно, допомагають, але італійському композитору Федеріко Альбанезе такого роду трактування не з руки. Він народився і живе в Мілані, але зовсім не «типовий молодійний італійський неокласик», а тому сам пропонує вірне визначення - сучасна академічна музика.

Втім, застосувати цей термін можна лише до двох сольних альбомаїв композитора, які виходили в середині 2010-х. «Чарівно!», «Чисте золото», «Одна з найбільш нав'язливо красивих записів, які ви тільки чули» - критики не скупляться на компліменти. До 35 років Федеріко виріс в серйозного, авторитетного композитора, якому пророкують велике майбутнє. У своїй музиці він майстерно поєднує класичну музику, поп-гармонії і психоделію.

Федеріко Альбанезе каже, що секрет успіху його сольних альбомів прихований у пошуку, через який він прийшов до академічної музики. Композитор спробував себе в багатьох жанрах: грав у рок-групах, складав

камерний інді-поп і класичний кроссовер в рамках проекту La Blanche Alchemie з Джесікою Ейнауді, працював в кіно, рекламі і навіть на телебаченні. Сьогодні італієць симпатизує сучасній джазовій сцені і, цілком можливо, вже в недалекому майбутньому проявить себе в кардинально новому амплуа.

Лад - мінорний

Форму – вільна, Поліритмія

розмір, 4/4

темп - повільний

загальну кількість тактів - 58

хронометраж – 3,4

РОЗДІЛ 2

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

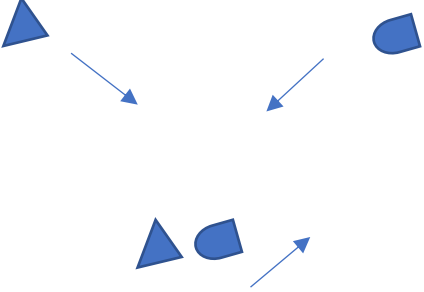
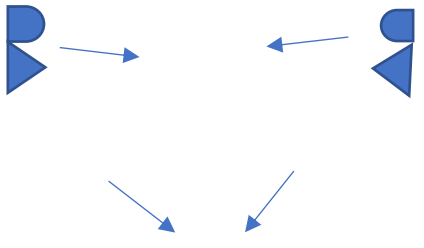
Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	8 тактів	На сцені з'являються з різних сторін чоловік та жінка
Зав'язка	24 такти	Герої знаходячись на пероні залізничного вокзалу відчувають себе самотніми, в них виникають думки про самогубство
Розвиток дії	12 тактів	Велика кількість людей на вокзалі, всі зайняті своїми справами, ніхто не помічає один одного.
Кульмінація	8 такти	В якийсь момент жінка та чоловік помічають один одного, розпочинається діалог, є надія на взаєморозуміння....
Розв'язка	12 тактів	Жінка , яка пережила в своєму житті зраду, втратила надію на щастя, відчуває себе самотньою, навіть у нових відношеннях, не вірить що поряд може бути надійний та вірний чоловік.

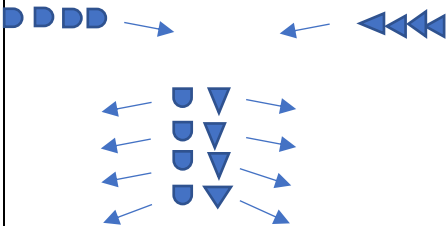
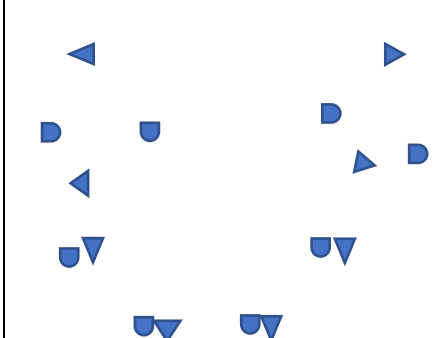
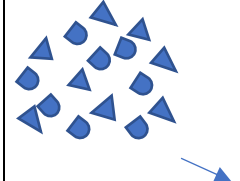
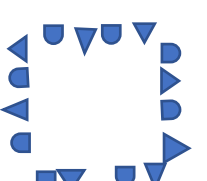
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту

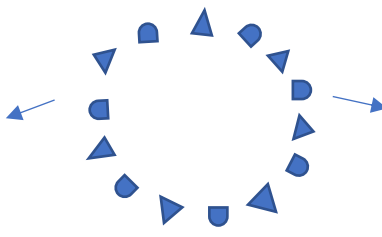
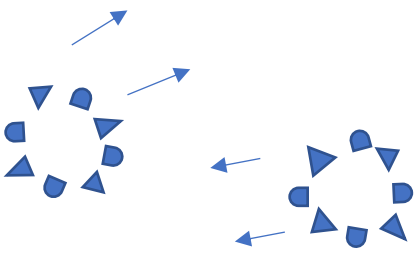
Умовні позначення

 - Дівчина

 - Хлопець

Архітектоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Експозиція		1-8 т.	Вихід першої пари, виконується підтримка, виконавці уходять за куліси.
Зав'язка		9-16 т.	Вихід 2 пар Вихід в розтяжку, руки покласти один на одного Вихід з ногою в attitude хлопець піднімає дівчину догори хвилиною переносячи корпус разом с дівчиною

Розвиток дії		17-24	<p>вихід рондами на лінію</p> <p>перехід на колону</p> <p>по черзі покласти руки на ГОЛОВИ</p> <p>колона хвилею</p> <p>переходить на один крок в бік</p>
		25-28	<p>Виконавці через коло руками розсипатись в зігнутому стані на малюнок</p>
		29-36	<p>Падрімка пар</p> <p>Оберти навколо себе, переміщення по сцені в квадрат</p>
		37-40	Комбінація 2

Кульмінація		40-48	Виконавці виконують рухи по колу після чого Комбінація 1
Розв'язка		49-58	Виконавши перебудову з кола на колону, танцівники стають в колону, виконують комбінацію 4, та перебудовуються на два кола.

Комбінація № 1

1 такт Вихід пари (хлопець та дівчина)

2 такт roll up і roll down

3 такт в plié руки до низу, гонд правлю ногою руки до грудей

4 такт стрибок алязгон вниз в plié

Комбінація № 2

1 такт Підтримка пари

2 такт Оберти навколо себе

3 -4 такти Побігти за куліси

Комбінація № 3

1-2 такт Вихід 2 пар

3-4 такт Вихід в розтяжку, руки покласти один на одного

5-6 такт Вихід з ногою в attitude

7 такт хлопець піднімає дівчину догори

8 такт хвилиною переносячи корпус разом с дівчиною

Комбінація № 4

1 такт вихід рондами на лінію

2 такт вийти в колону

3 такт по черзі покласти руки на голови

4 такт колона хвилиною переходить на один крок до сторони

5 такт через круг руками розсипатись в зігнутому стані на малюнок

2.3. Сценографія.

Оформлення сцени

Дії відбуваються на залізничному вокзалі.

На екрані зображено залізну дорогу. На сцені перон. По боках розташовані лавки та фонарі.

В районі третьої правої куліси розташована каса вокзалу.

Світлова партитура

Темна сцена створює настрій суму. На початку номеру сцена затемнена, вихід героїв висвітлюється білою «пушкою».

Під час виходу інших виконавців сцена повністю освітлюється.

Під час кульмінації, зустріч головних героїв, світло гасне, а танцівники висвітлюються білим кольором.

Фінал хореографічної композиції при повному світлі. Світло – це символ надії, життя продовжується, самотність завершується. Дві половинки завжди знаходять один одного.

Опис та ескізи костюмів.

Всі герої одягнені в чорне. Чорний гольф та чорні штани.

Чорний колір символізує потаємні бажання, зречення, бунт. Його вважають протилежністю білого, але при цьому кольором розкоші, заможності, витонченості.

Кожен день закінчується чорною пеленою ночі. Це час коли соціум (білий) оказує на нас найменший вплив. Ми занурюємося в сон назустріч неясним образам: спокусливим чи кошмарним, але незмінно привабливим.

Чорному кольору приписують такі якості як страждання, невезіння, хворобливість, смерть. Це зло, чаклунство, хаос, статевий потяг. Він символізує невідомість, тому цей колір майбутнього: про майбутнє відомо лише те, що ми помremo.

Чорний - це прагнення до хаосу, руйнації, роздробленості. Він повна протилежність білому, але своїм існуванням, він робить його більш вагомим.

До того ж не можна нічого побудувати, не зруйнувавши попереднього.

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження та постановчої роботи над хореографічною композицією можемо зробити наступні висновки:

1. Самотність є обов'язковою і невід'ємною частиною людського життя, воно завжди супроводжувало життя людини і завжди буде існувати, поки існують люди.

Внутрішні переживання жінки, пов'язані з важкою долею, життям без любові, тугою за «сильним плечем», самотністю і незадоволеністю стають змістом численних мініатюр. У той же час різні філософські та естетичні напрямки, ідейно підживлюють сучасну хореографію, оголюють і випинають в образі представниць слабкої статі егоцентризм, агресивність, сексуальність, індивідуалізм та інші.

Проблематика жіночої долі в сучасній хореографії - досить поширене явище.

2. Розробляючи ідейно-тематичну основу хореографічної композиції, ми визначили тему, ідею, наскрізну дію, над завдання, конфлікт, танцювальну форму та жанр хореографічної композиції. Для розкриття сюжету хореографічної постановки нами було створено лібрето. Надана характеристика дійових осіб.

Танцювальна композиція поставлена на під музичний супровід Федеріко Альбанезе «Time Has Changet». В процесі роботи було визначено лад, форму, музичний темп, розмір та тривалість кожного епізоду музичного супроводу.

3. Розроблено композиційно-архітектонічна побудова твору кожного епізоду хореографічної композиції. Композиція містить всі загально прийняті компоненти.

4. Наведено графічну таблицю твору та описано хореографічний текст.

Для більш чіткого сприйняття повної картини хореографічної композиції нами було розроблено сценографію до хореографічної постановки. Описано оформлення сцени, наведена світлова партитура. Описано костюми виконавців. Костюми прості, виконані в чорному кольорі, що повністю передає настрій та підкреслює образи героїв.

В результаті роботи нами було створено хореографічну композицію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдоков, Ю. Музыкальная поэтика хореографии: Пластическая интерпретация музыки в хореографическом искусстве. Взгляд композитора: монография. М.: МГАХ, РАТИ- ГИТИС, 2009. 272 с.
2. Алексидзе Г.Д. Школа балетмейстера: Учебное пособие. М., 2011. С. 30.
3. Андреев, Д. Л. Роза Мира. М. : Иной мир, 1992. 576 с.
4. Асафьев, Б.В. Музыкальная форма как процесс: Кн. 1-2: монография. Л.: Музыка, 1971. 376 с.
5. Балет. Энциклопедия. М.: Советская энциклопедия, 1981.624 с.
6. Бачелис, Т.И. Эволюция сценического пространства. /От Антуана до Крега. /В кн.: Западное искусство XX века. М.: Наука, 1978. С. 148-212.
7. Бердяев, Н. А. Эрос и личность : философия пола и любви. СПб. : Азбука-классика, 2008. 221 с.
8. Березкин, В.И. Искусство сценографии мирового театра. Т.1: От истоков до середины XX века. М.: Изд-во ЛКИ, 2011. 536 с.
9. Богданов-Березовский В. Статьи о балете. Л., Советский композитор, 1962, С. 36.
10. Гудей-Каштальян, В. Г. Парадоксы балета сквозь призму гендерных репрезентаций / Гендер и проблемы коммуникативного поведения : сб. материалов IV Междунар. науч. конф., Новополюцк, 28–29 окт. 2010 г. Новополюцк, 2010. С. 63–67.
11. Лабиринты одиночества : сборник статей / под ред. Н. Е. Покровского. М. : Про- гресс, 1989. 624 с.
12. Лабиринты одиночества : сборник статей / под ред. Н. Е. Покровского. М. : Прогресс, 1989. 624 с.
13. Майерс Д. Социальная психология. 7-е изд. СПб.: Питер, 2005.

14. Немов Р.С. Психология. Учеб. для студентов высш. пед. учеб. заведений. В 3 кн. Кн. 1 Общие основы психологии. 2-е изд. М.: Просвещение: ВЛАДОС, 1995.
15. Пузанова Ж. В. Проблема одиночества : (социологический аспект). М. : Изд-во РУДН, 1998. 58 с.
16. Самоукина Н.В. Женское одиночество. М., 2004.
Хамитов Н.В. Одиночество женское и мужское. - Киев: Научная мысль, 1995.
17. Терешенко, Н.В. Історія та методика бального танцю: Модуль «Історико-побутовий танець». *Навчально-методичний посібник для студентів денної, заочної та екстернатної форм навчання спеціальності «Хореографія»*. Херсон. : Вид. ХДУ. 2009 р.
18. Халфина М.Л. Одиночество. Дела семейные... Томск, 1986.
19. Чепалов А. Судьба пересмешника или новые странствия Фракасса. Харьков, 2001. С. 32-33.
20. Чурко Ю. М. Линия, уходящая в бесконечность: Субъективные заметки о современной хореографии. Минск : Польша, 1999. 224 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Костюми виконавців